

Suomen merialuesuunnitelma 2030

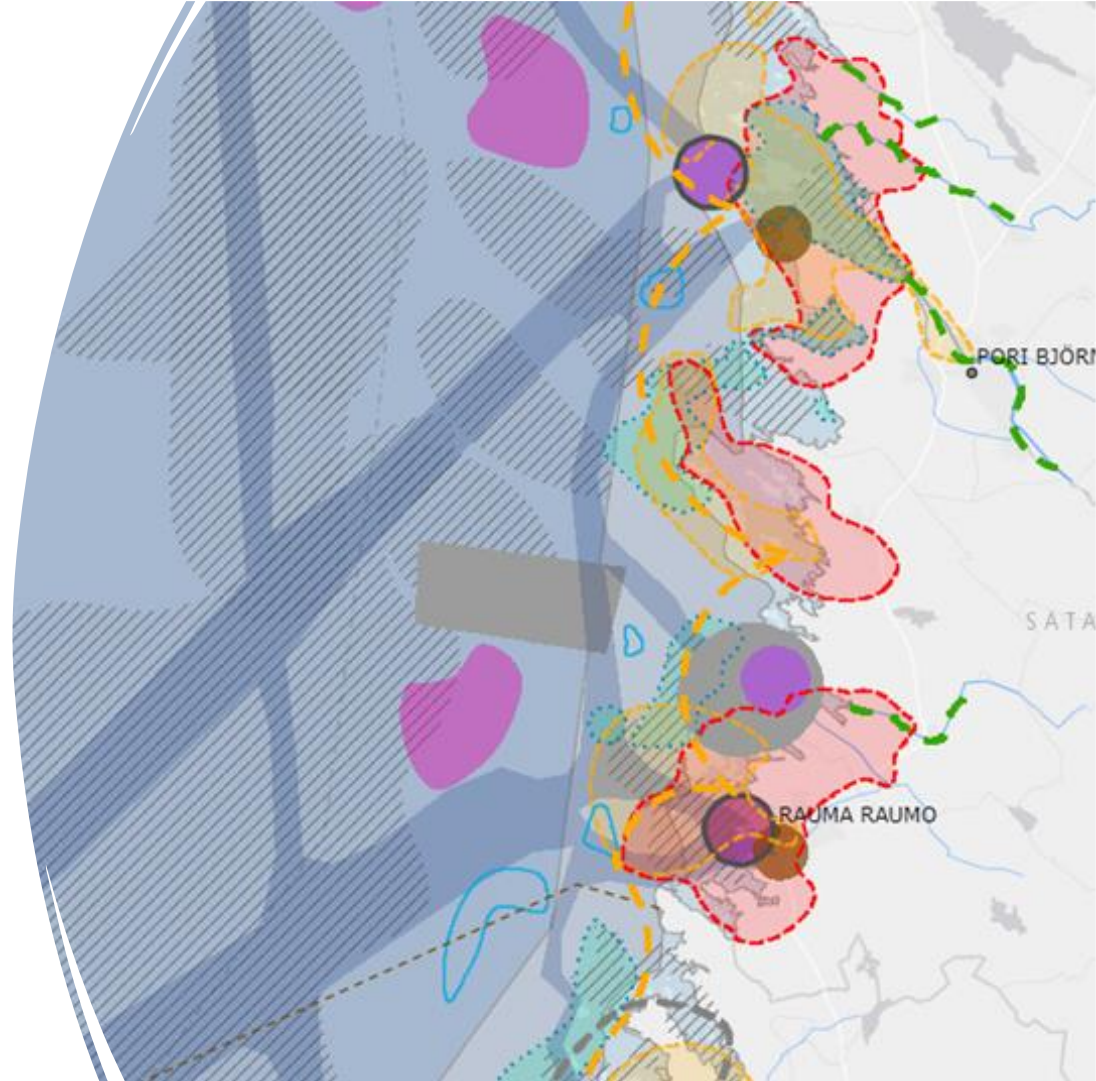
Huoltovarmuus ja maanpuolustus Suomen merialuesuunnitelmassa 2030

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) ulko- ja
turvallisuuspoliittinen journalistiseminaari 23.5.2022

maakuntainsinööri Anne Nummela
Satakuntaliitto

Esityksen rakenne

- Lähtökohdat
- Suunnitteluprosessi
- Skenaariotarkastelu
- Merialuesuunnitelma
- Huoltovarmuus ja maanpuolustus
- Suunnitelman vaikuttavuus

Lähtökohdat

Lisätietoa: <https://meriskenaariot.info/merialuesuunnitelma/lainsaadanto-ja-ohjaus/>

Merialuesuunnitteludirektiivillä edistetään merialueiden kestäväää talouskasvua sekä merten luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja ekosysteemien suojelua.

Suomessa merialuesuunnittelusta säädetään **maankäyttö- ja rakennuslaissa** ([luku 8a](#)). Merialuesuunnittelussa on **tarkasteltava eri käyttömuotojen tarpeita ja pyrittävä sovittamaan ne yhteen**. Tarkasteltavia käyttömuotoja ovat erityisesti **energia-alat, meriliikenne, kalastus ja vesiviljely, matkailu, virkistyskäyttö sekä ympäristön ja luonnon säilyttäminen, suojelu ja parantaminen**. Merialuesuunnittelussa on kiinnitettävä huomiota **merialueen ominaispiirteisiin** sekä **maan ja meren vuorovaikutukseen**. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota **maanpuolustuksen tarpeisiin**.

Maakuntaliitot vastaavat merialuesuunnitelmien laatimisesta, ja ympäristöministeriön tehtävänä on merialuesuunnittelun yleinen kehittäminen ja ohjaus sekä yhteistyö muiden valtioiden kanssa merialuesuunnitelmien yhteensovittamiseksi niiden kanssa. Merialuesuunnitelman päivitys tapahtuu vähintään **10** vuoden välein.

Suunnittelualueita on kolme ja suunnittelusta vastaavat maakuntien liitot. Satakuntaliitto ja Varsinais-Suomen liitto laativat yhdessä suunnitelman Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan suunnittelualueelle.

- 3** merialuesuunnitelmaa
+ Ahvenanmaan merialuesuunnitelma
 - 8** rannikkokuntaa
 - 2** tavoitetta
Sininen kasvu & Meriympäristön hyvä tila
- 2 kuulemista, yli 350 jäsentä
yhteistyöverkostossa **Valmista 31.3.2021**

MERIALUESUUNNITTELU

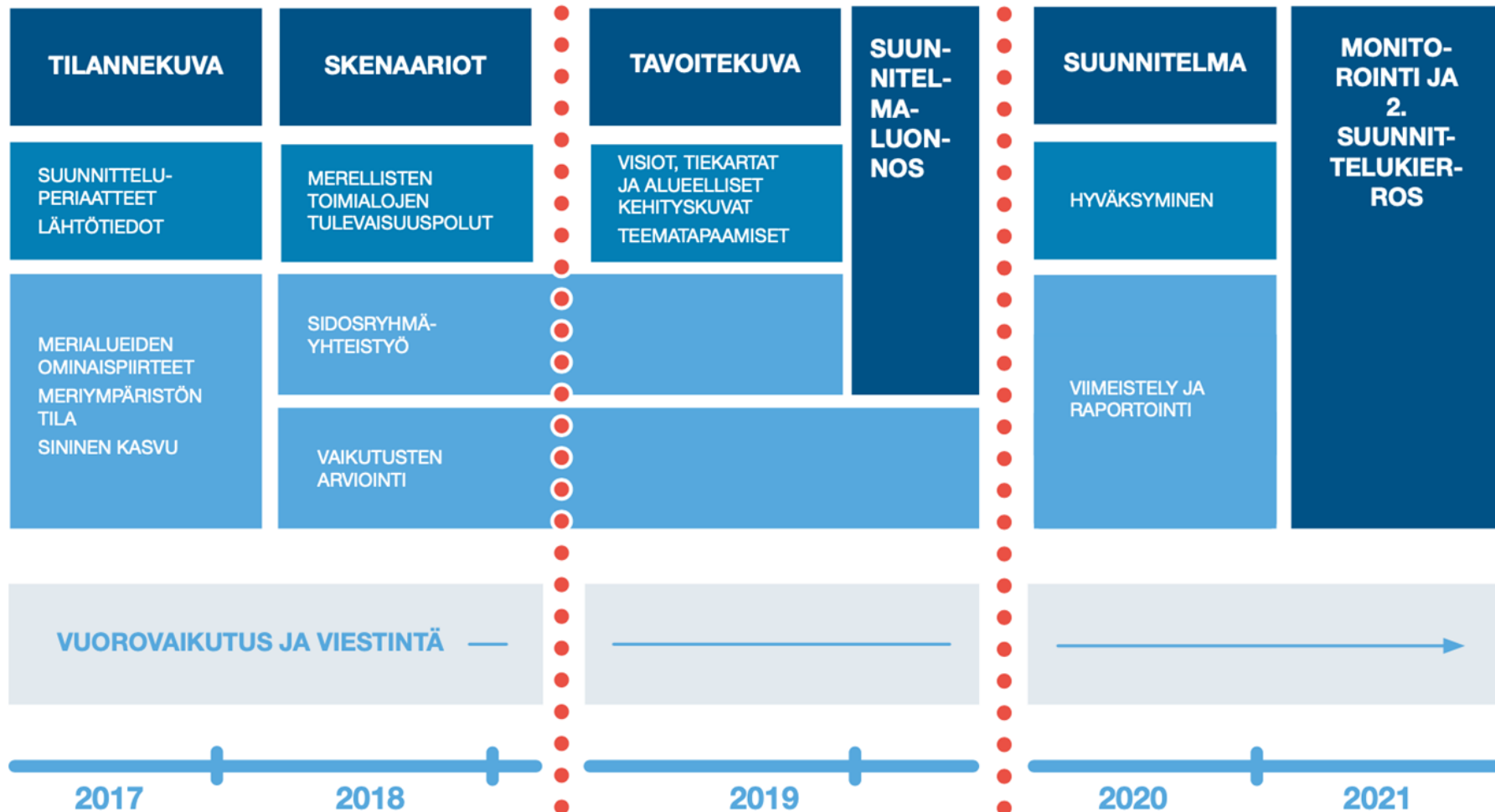
- Suomen aluevedet
- Suomen talusvyöhyke
- Merialuesuunnitelmien välinen raja

EUROOPAN MERI- JA
KALATALOUSRAHAOSTO

KUULEMINEN

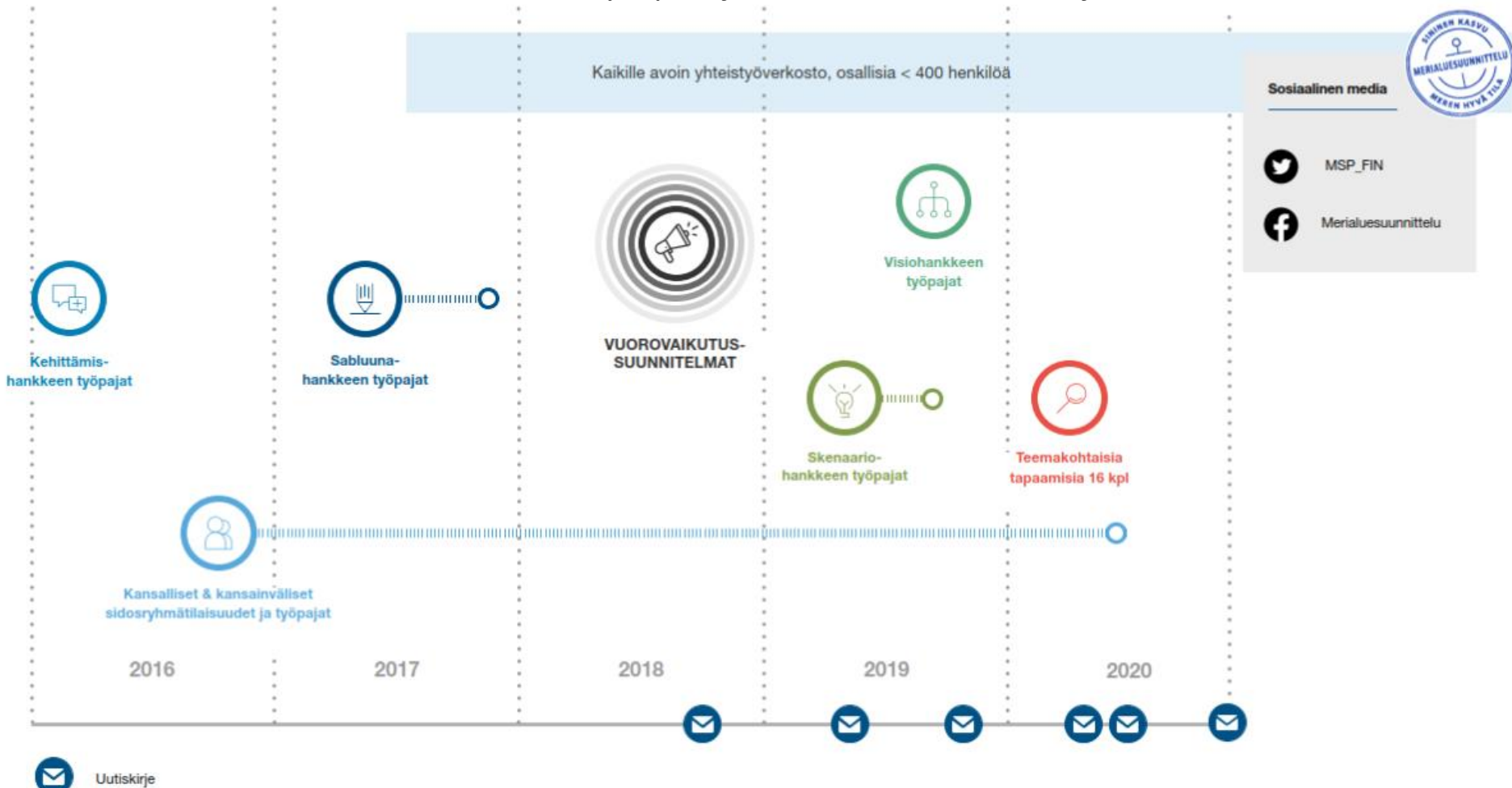
KUULEMINEN

Sidosryhmien osallistuminen suunnitteluun

Lisätietoa: <https://meriskenaariot.info/merialuesuunnitelma/suunnitteluprosessi/>

Suunnitteluprosessi on perustunut osallistavuuteen –mukana prosessissa on ollut ministeriöitä, alueellisia ympäristöviranomaisia (ELY-keskukset), kuntia ja kaupunkeja, kansallisella tasolla toimivia virastoja, laitoksia ja tutkimuskeskuksia, merellisiä ja rannikon elinkeinoja, sekä eri toimialojen edunvalvontajärjestöjä, liittoja ja yhdistyksiä, yksityisiä asiantuntija- ja tutkimuslaitoksia, satamia, museoita, yliopistoja sekä muita korkeakouluja.

Skenaariotarkastelu

Lisätietoa: <https://meriskenaariot.info/merialuesuunnitelma/skenaario-johdanto/>

Skenaariot

- ovat mahdollisia tulevaisuuksia / tulevaisuuspolkuja
- perustuvat sidosryhmäasiantuntijoiden haastatteluihin ja työpajoihin
- kuvaavat toimialojen keskeisiä epävarmuustekijöitä ilmiöiden avulla
- eivät ole tavoiteltuja tai suunniteltuja tulevaisuuksia / visioita
- eivät ennusta tulevaisuutta vaan auttavat ajattelun ja näkemyksellisyyden kehittämisessä
- ohjaavat ajattelemaan monipuolisesti ja johdonmukaisesti erilaisia vaihtoehtoisia tulevaisuuden kehityskulkuja
- parantavat edellytyksiä tulkita ja ymmärtää ajankohtaisia ilmiöitä sekä tehostavat toiminnan suunnittelua ja reagoitokykyä

Todennäköisesti samanaikaisten ja yhteenkuuluvien ilmiöiden avulla on muodostettu kolme toisistaan poikkeavaa tulevaisuuskuva

- [Skenaario 1](#): Tanssia suuryritysten kanssa
- [Skenaario 2](#): Kannattavasti ympäristön ehdoilla
- [Skenaario 3](#): Rajoitusten ja jännitteiden Itämeri

Kullekin skenaariolle on laadittu

- valtakunnallinen ja suunnittelualuekohtainen kuvaus
- juonenkuvaus / todennäköinen kehityspolku (signaalit)
- suunnittelualuekohtainen karttahavainnollistus
- riski- ja mahdollisuuskartoitus

MERIALUEIDEN SKENAARIOT 2050

Kolme vaihtoehtoista tulevaisuuden kuvaa Itämerellä

Tanssia suuryritysten kanssa

- EU on liikkunut markkinaliberaaliin suuntaan ja sääntelyä puretaan. **Yritysten ja kaupunkien intressit ohjaavat kehitystä valtiovaltaa enemmän.**
- Merialueita hyödynnetään ruuantuotannon lisäksi erityisesti **korkean lisäarvon tuotteiden raaka-aineiksi** yritysten tarpeisiin.
- Ympäristöpolitiikka on tehotonta eikä fossiilista polttoaineista päästä eroon toivotulla tavalla. **Merituulivoimaa** rakennetaan globaaliin suuryritysten toimesta erittäin laajoina kokonaisuuksina melko sääntelemättömästi
- Autonomiset alukset yleistyvät Itämerellä. **Helsinki-Tallinna tunneli rakennetaan** kiinalaisten investointien turvin, mikä vaikuttaa erityisesti matkustajaliikenteeseen. Merilogistiikan määrä kasvaa, myös Jäämerellä (Koillisväylä).
- Väestö keskittyy Itämeren suuriin kaupunkiin. **Ilmastopakolaisuus** kasvattaa Itämeren matkustajavirtoja.
- Itämeri on taantunut ongelmapotilaaksi meren **rehevöitymisen ja hapettomuusongelman pahentuessa kaikilla merialueilla.** Avainlajien- ja yhteisöjen elinolot ovat uhattuina.
- **Vesiviljely** lisääntyy sen mukaan kun se on kannattavaa ja tuotanto keskittyy entistä suurempiin yksikköihin.
- Matkailijoiden mielenkiinto kohdistuu Itämeren suuriin kaupunkiin ja kulttuuriperintöön. **Meriympäristön huono tila vähentää luonto- ja kulttuurimatkailua** saaristossa.

Itämeri energian ja kaivannaisten lähteenä

Kannattavasti ympäristön ehdoilla

- Huoli ympäristön tilasta lisääntyy ja **ilmastokysymykset nousevat politiikan keskiöön.** Kuluttajat ovat ympäristötietoisia ja valinnat ohjaavat myös yrityksiä tarjoamaan kestäviä ratkaisuja.
- Uusiutuvia energiamuotoja edistetään vahvasti ja **valtio tukee merituulivoiman verkkoliityntää.** Tuotanto on kannattavaa myös kauempana merellä.
- Liikenteen sähköistymiskehitys ulottuu myös vesille.
- **Pienkuljetusten määrä lisääntyy**, mikä siirtää kuormitusta mereltä ilmaan ja parantaa myös saariston saavutettavuutta ja palveluja. **Lähiliikenne ja -logistiikka korostuvat.**
- Ihmiset hakeutuvat entistä enemmän puhtaan luonnon äärelle. **Uudet asumisen trendit sekä muuttunut työelämä lisäävät saariston suosiota** myös asuinpaikkana.
- Ilmastonmuutoksen haitallinen vaikutus Itämeren sää- oloihin jää odotettua maltillisemmaksi.
- **Luonnon kalakannat elinvoimaistuvat** ja ammatti- ja vapaa-ajankalastus lisääntyy ympäristön sallimissa rajoissa.
- **Tiukka ympäristösääntely rajoittaa laajan mittakaavan vesiviljelyn lisääntymistä merellä** ja suljetun vesikierron kalankasvatus yleistyy, erityisesti maalla.
- Rauhallinen ja puhdas ympäristö sekä lisääntynyt palvelutarjonta houkuttelevat **Itämerelle uusia turisteja lähimaista.** Suurin osa matkailusta sijoittuu Saaristomerelle ja saaristo- ja luontokohteisiin.

Itämeri virkistyksen ja elämyksien keitaana

Rajoitusten ja jännitteiden Itämeri

- Maailman suurvaltojen välinen valtataistelu on yltenyt kauppasodaksi ja **länsimaiden ja Venäjän väliset jännitteet kiristyvät Itämerellä.** Epävakaa turvallisuustilanne vähentää investointeja.
- EU-maiden välinen yhteistyö lisääntyy ja **unioni tiukentaa ohjastaan erityisesti ympäristö- ja energiapolitiikan** osalta.
- Energiaomavaraisuus Euroopan tasolla korostuu ja EU:lle muodostetaan **yhteinen energiaunioni.** Uusiutuvaa energiaa, kuten merituulivoimaa tuetaan ja voimaloita rakennetaan siirtokaapeleiden varrelle.
- Logististen reittien strateginen merkitys korostuu ja **länsirannikon satamat vahvistuvat.** Matkustajaliikenne erityisesti etelässä vähenee huomattavasti.
- EU:n sisäinen liikkuvuus kasvaa ja Suomessa suurimmat rannikkokaupungit säilyttävät elinvoimansa. **Saariston infrastruktuuri heikentyy.**
- Sääoloissa on havaittavissa ilmastonmuutoksen merkkejä, mutta Itämeri on edelleen suotuisa ympäristö monen elinkeinon harjoittamiseen.
- **Ympäristöyhteistyö Venäjän kanssa on hankalaa**, mikä vaikuttaa negatiivisesti meriympäristön tilaan.
- **Pyrkimykset omavaraisuuteen proteiinin tuotannossa lisäävät vesiviljelyä** ja tuotanto moninkertaistuu, keskittyen erityisesti Perämerelle ja Saaristomerelle.
- Matkailu on hankaloitunut ja **lähivirkistys korostuu.** Matkailupotentiaali suuntautuu Perämerelle.

Itämeri vilja-aittana ja strategisena pelikenttänä

- EU on liikkunut markkinaliberaaliin suuntaan ja sääntelyä puretaan. **Yritysten ja kaupunkien intressit ohjaavat kehitystä valtiovaltaa enemmän.**
- Merialueita hyödynnetään ruuantuotannon lisäksi erityisesti **korkean lisäarvon tuotteiden raaka-aineiksi** yritysten tarpeisiin.
- Ympäristöpolitiikka on tehotonta eikä fossiilisista polttoaineista päästä eroon toivotulla tavalla. **Merituulivoimaa** rakennetaan globaalien suuryritysten toimesta erittäin laajoina kokonaisuuksina melko sääntelemättömästi
- Autonomiset alukset yleistyvät Itämerellä. **Helsinki-Tallinna tunneli rakennetaan** kiinalaisten investointien turvin, mikä vaikuttaa erityisesti matkustajaliikenteeseen. Merilogistiikan määrä kasvaa, myös Jäämerellä (Koillisväylä).
- Väestö keskittyy Itämeren suuriin kaupunkeihin. **Ilmastopakolaisuus** kasvattaa Itämeren matkustajavirtoja.
- Itämeri on taantunut ongelmapotilaaksi meren **rehevöitymisen ja hapettomuusongelman pahentuessa kaikilla merialueilla.** Avainlajien- ja yhteisöjen elinolot ovat uhattuina.
- **Vesiviljely** lisääntyy sen mukaan kun se on kannattavaa ja tuotanto keskittyy entistä suurempiin yksikköihin.
- Matkailijoiden mielenkiinto kohdistuu Itämeren suuriin kaupunkeihin ja kulttuuriperintöön. **Meriympäristön huono tila vähentää luonto- ja kulttuurimatkailua** saaristossa.

Tanssia suuryritysten kanssa

Itämeri energian ja kaivannaisten lähteenä

- Huoli ympäristön tilasta lisääntyy ja **ilmastokysymykset nousevat politiikan keskiöön**. Kuluttajat ovat ympäristötietoisia ja valinnat ohjaavat myös yrityksiä tarjoamaan kestäviä ratkaisuja.
- Uusiutuvia energiamuotoja edistetään vahvasti ja **valtio tukee merituulivoiman verkkoliityntää**. Tuotanto on kannattavaa myös kauempana merellä.
- Liikenteen sähköistymiskehitys ulottuu myös vesille.
- **Pienkuljetusten määrä lisääntyy**, mikä siirtää kuormitusta mereltä ilmaan ja parantaa myös saariston saavutettavuutta ja palveluja. **Lähiliikenne ja -logistiikka korostuvat**.
- Ihmiset hakeutuvat entistä enemmän puhtaan luonnon äärelle. **Uudet asumisen trendit sekä muuttunut työelämä lisäävät saariston suosiota** myös asuinpaikkana.
- Ilmastonmuutoksen haitallinen vaikutus Itämeren sääoloihin jää odotettua maltillisemmaksi.
- **Luonnon kalakannat elinvoimaistuvat** ja ammatti- ja vapaaajankalastus lisääntyy ympäristön sallimissa rajoissa.
- **Tiukka ympäristösääntely rajoittaa laajan mittakaavan vesiviljelyn lisääntymistä merellä** ja suljetun vesikierron kalankasvatus yleistyy, erityisesti maalla.
- Rauhallinen ja puhdas ympäristö sekä lisääntynyt palvelutarjonta houkuttelevat **Itämerelle uusia turisteja lähimaista**. Suurin osa matkailusta sijoittuu Saaristomerelle ja saaristo- ja luontokohteisiin.

Kannattavasti ympäristön ehdoilla

Itämeri virkistykseen ja elämyksien keitaana

- Maailman suurvaltojen välinen valtataistelu on yltenyt kauppasodaksi ja **länsimaiden ja Venäjän väliset jännitteet kiristyvät Itämerellä**. Epävakaa turvallisuustilanne vähentää investointeja.
- EU-maiden välinen yhteistyö lisääntyy ja **unioni tiukentaa ohjastaan erityisesti ympäristö- ja energiapolitiikan osalta**.
- Energiaomavaraisuus Euroopan tasolla korostuu ja EU:lle muodostetaan **yhteinen energiaunioni**. Uusiutuvaa energiaa, kuten merituulivoimaa tuetaan ja voimaloita rakennetaan siirtokaapeleiden varrelle.
- Logististen reittien strateginen merkitys korostuu ja **länsirannikon satamat vahvistuvat**. Matkustajaliikenne erityisesti etelässä vähenee huomattavasti.
- EU:n sisäinen liikkuvuus kasvaa ja Suomessa suurimmat rannikkokaupungit säilyttävät elinvoimansa. **Saariston infrastruktuuri heikentyy**.
- Sääoloissa on havaittavissa ilmastonmuutoksen merkkejä, mutta Itämeri on edelleen suotuisa ympäristö monen elinkeinon harjoittamiseen.
- **Ympäristöyhteistyö Venäjän kanssa on hankalaa**, mikä vaikuttaa negatiivisesti meriympäristön tilaan.
- **Pyrkimykset omavaraisuuteen proteiinin tuotannossa lisäävät vesiviljelyä** ja tuotanto moninkertaistuu, keskittyen erityisesti Perämerelle ja Saaristomerelle.
- Matkailu on hankaloitunut ja **lähivirkistys korostuu**. Matkailupotentiaali suuntautuu Perämerelle.

Rajoitusten ja jännitteiden Itämeri

Itämeri vilja-aittana ja strategisena pelikenttänä

MERIALUEIDEN TULEVAISUUSTAULUKKO

Keskeisten epävarmuustekijöiden kehitysvaihtoehtoja

*Skenaariossa 1 korostuvat kehityskulut

Merilogistiikan kehitys	Turvallisuustilanne	Matkailu ja virkistyskäyttö	Kansainvälinen kauppa	Energia-ala	Asenteet ja ympäristötoimet	Merialueen tila	Ilmastomuutos Itämerellä	Kalastus ja vesiviljely	Kaupungistuminen
Epävarma ja keskittynyt merilogistiikka (reittien strateginen merkitys korostuu)	Rauhan Itämeri (turvallisuuspolitiikan painopiste keskittyy muualle)	Uudet turistit löytävät Itämeren saariston (luontomatkailun suosio lisääntyy)	EU:n sisäinen yhteistyö vahvistuu (EU pitää yhtä globaalien protektionismin keskellä)	Energiaunioni muodostuu infrahankkeilla (merituulivoiman maltillinen lisääntyminen rajatuilla alueilla)	Vihreäksi sääntelyn turvin (EU:n ja valtion vahva rooli suojelutoimissa)	Itämeren tila heikkenee (rehevöityminen ja hapettomuusongelma pahenee)	Maltillinen muutos (ilmastonmuutoksella ei suurta vaikutusta sähkään)	Meri vilja-aittana (kalan ympäristöystävällistä massatuotantoa, kala lihan korvikkeena)	Suurimmat rannikkokaupungit säilyttävät elinvoimansa (ikäntyvä väestö siirtyy lähimpiin kaupunkeihin)
Merilogistiikan määrä lisääntyy yritysten ehdoilla (yritysten omat logistiset verkostot)	Itämeren alueen jännitteet kiristyvät (yhteistyön vaikeutuminen ja hybridi-vaikuttaminen)	Itämeren matkailu hankaloituu (merialueen virkistyskäyttö vähenee)	Kansainvälinen kauppa (globaalit maailmanmarkkinat Itämerellä)	Polttamisen päättyminen ja sähköistyminen (merituulivoiman verkkoliityntää tuetaan, puistot kauempana merellä)	Kannattavaa vihreyttä (uutta liiketoimintaa vastuullisuuden ehdoilla)	Tila pysyy heikkona (sinileväkukinnat ja ravinnekuormitus)	Merkittäviä muutoksia (ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät Itämerellä)	Muuttuvat kalakannat ja vesiviljelyn tasainen lisääntyminen (Suuret laitokset optimaalisilla, kannattavilla sijainneilla)	Voimakas keskittyminen metropoliin, satamakaupungit hiipuvat (suurkaupungit laajenevat, maahanmuutto)
Merilogistiikan ympäristövaikutukset pienenevät (kiertotalous, paikallinen tuottaminen, pienkuljetukset)	Ruuhkainen Itämeri (uusi turvallisuuspoliittinen tilanne, ilmasto-pakolaisuus)	Matkailu keskittyy Itämeren suuriin kaupunkeihin (risteilymatkailu lisääntyy, kulttuuri kiinnostaa)	Ekologinen jalanjälki ohjaa kulutusta (tuotetaan ja kulutetaan lähellä, uudet teknologiset ratkaisut)	Maltillinen energiamurros (merituulivoimaa yritysten ehdoilla, ei tukea verkkoliityntään, vähäiset puistot rannan tuntumassa)	Tehoton ympäristöpolitiikka (suuren mittakaavan merituulivoimahankkeita ei kyetä käynnistämään)	Merialueen tila paranee (kuormitusta onnistutaan vähentämään ja meri toipuu)	Radikaali muutos (rankkasateita, tulvia, vuodenaikojen väliset suuret vaihtelut)	Vapaa-ajan kalastuksen kukoistus ja vesiviljelyn tiukka ohjaus (Silakan uusi tuleminen ruokakalana, kalan viljelyä maalla kiertovesilaitoksissa)	Saariston suosio kasvaa (työelämän murros, monipaikkainen asuminen, ihmiset hakeutuvat puhtaan luonnon äärelle)

MERIALUEIDEN TULEVAISUUSTAULUKKO

Keskeisten epävarmuustekijöiden kehitysvaihtoehtoja

*Skenaariossa 2 korostuvat kehityskulut

Merilogistiikan kehitys	Turvallisuustilanne	Matkailu ja virkistyskäyttö	Kansainvälinen kauppa	Energia-ala	Asenteet ja ympäristötoimet	Merialueen tila	Ilmastomuutos Itämerellä	Kalastus ja vesiviljely	Kaupungistuminen
Epävarma ja keskittynyt merilogistiikka (reittien strateginen merkitys korostuu)	Rauhan Itämeri (turvallisuuspolitiikan painopiste keskittyy muualle)	Uudet turistit löytävät Itämeren saariston (luontomatkailun suosio lisääntyy)	EU:n sisäinen yhteistyö vahvistuu (EU pitää yhtä globaalien protektionismin keskellä)	Energiaunioni muodostuu infrahankkeilla (merituulivoiman maltillinen lisääntyminen rajatuilla alueilla)	Vihreäksi sääntelyn turvin (EU:n ja valtion vahva rooli suojelutoimissa)	Itämeren tila heikkenee (rehevöityminen ja hapettomuus-ongelma pahenee)	Maltillinen muutos (ilmastonmuutoksella ei suurta vaikutusta sähkään)	Meri vilja-aittana (kalan ympäristöystävällistä massatuotantoa, kala lihan korvikkeena)	Suurimmat rannikkokaupungit säilyttävät elinvoimansa (ikääntyvä väestö siirtyy lähimpiin kaupunkeihin)
Merilogistiikan määrä lisääntyy yritysten ehdoilla (yritysten omat logistiset verkostot)	Itämeren alueen jännitteet kiristyvät (yhteistyön vaikeutuminen ja hybridi-vaikuttaminen)	Itämeren matkailu hankaloituu (merialueen virkistyskäyttö vähenee)	Kansainvälinen kauppa (globaalit maailmanmarkkinat Itämerellä)	Polttamisen päättymisen ja sähköistymisen (merituulivoiman verkkoliityntää tuetaan, puistot kauempana merellä)	Kannattavaa vihreyttä (uutta liiketoimintaa vastuullisuuden ehdoilla)	Tila pysyy heikkona (sinileväkukinnat ja ravinnekuormitus)	Merkittäviä muutoksia (ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät Itämerellä)	Muuttuvat kalakannat ja vesiviljelyn tasainen lisääntyminen (Suuret laitokset optimaalisilla, kannattavilla sijainneilla)	Voimakas keskittyminen metropoliin, satamakaupungit hiipuvat (suurkaupungit laajenevat, maahanmuutto)
Merilogistiikan ympäristövaikutukset pienenevät (kiertotalous, paikallinen tuottaminen, pienkuljetukset)	Ruuhkainen Itämeri (uusi turvallisuuspoliittinen tilanne, ilmasto-pakolaisuus)	Matkailu keskittyy Itämeren suuriin kaupunkeihin (risteilymatkailu lisääntyy, kulttuuri kiinnostaa)	Ekologinen jalanjälki ohjaa kulutusta (tuotetaan ja kulutetaan lähellä, uudet teknologiset ratkaisut)	Maltillinen energiamurros (merituulivoimaa yritysten ehdoilla, ei tukea verkkoliityntään, vähäiset puistot rannan tuntumassa)	Tehoton ympäristöpolitiikka (suuren mittakaavan merituulivoimahankkeita ei kyetä käynnistämään)	Merialueen tila paranee (kuormitusta onnistutaan vähentämään ja meri toipuu)	Radikaali muutos (rankkasateita, tulvia, vuodenaikojen väliset suuret vaihtelut)	Vapaa-ajan kalastuksen kukoistus ja vesiviljelyn tiukka ohjaus (Silakan uusi tuleminen ruokakalana, kalan viljelyä maalla kiertovesilaitoksissa)	Saariston suosio kasvaa (työelämän murros, monipaikkainen asuminen, ihmiset hakeutuvat puhtaaseen luonnon äärelle)

MERIALUEIDEN TULEVAISUUSTAULUKKO

Keskeisten epävarmuustekijöiden kehitysvaihtoehtoja

*Skenaariossa 3 korostuvat kehityskulut

Merilogistiikan kehitys	Turvallisuustilanne	Matkailu ja virkistyskäyttö	Kansainvälinen kauppa	Energia-ala	Asenteet ja ympäristötoimet	Merialueen tila	Ilmastomuutos Itämerellä	Kalastus ja vesiviljely	Kaupungistuminen
Epävarma ja keskittynyt merilogistiikka (reittien strateginen merkitys korostuu)	Rauhan Itämeri (turvallisuuspolitiikan painopiste keskittyy muualle)	Uudet turistit löytävät Itämeren saariston (luontomatkailun suosio lisääntyy)	EU:n sisäinen yhteistyö vahvistuu (EU pitää yhtä globaalien protektionismin keskellä)	Energiaunioni muodostuu infrahankkeilla (merituulivoiman maltillinen lisääntyminen rajatuilla alueilla)	Vihreäksi sääntelyn turvin (EU:n ja valtion vahva rooli suojelutoimissa)	Itämeren tila heikkenee (rehevöityminen ja hapettomuus-ongelma pahenee)	Maltillinen muutos (ilmastonmuutoksella ei suurta vaikutusta sähkään)	Meri vilja-aittana (kalan ympäristöystävällistä massatuotantoa, kala lihan korvikkeena)	Suurimmat rannikkokaupungit säilyttävät elinvoimansa (ikäntyvä väestö siirtyy lähimpiin kaupunkeihin)
Merilogistiikan määrä lisääntyy yritysten ehdoilla (yritysten omat logistiset verkostot)	Itämeren alueen jännitteet kiristyvät (yhteistyön vaikeutuminen ja hybridi-vaikuttaminen)	Itämeren matkailu hankaloituu (merialueen virkistyskäyttö vähenee)	Kansainvälinen kauppa (globaalit maailmanmarkkinat Itämerellä)	Polttamisen päättymisen ja sähköistymisen (merituulivoiman verkkoliityntää tuetaan, puistot kauempana merellä)	Kannattavaa vihreyttä (uutta liiketoimintaa vastuullisuuden ehdoilla)	Tila pysyy heikkona (sinileväkukinnat ja ravinnekuormitus)	Merkittäviä muutoksia (ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät Itämerellä)	Muuttuvat kalakannat ja vesiviljelyn tasainen lisääntyminen (Suuret laitokset optimaalisilla, kannattavilla sijainneilla)	Voimakas keskittyminen metropoliin, satamakaupungit hiipuvat (suurkaupungit laajenevat, maahanmuutto)
Merilogistiikan ympäristövaikutukset pienenevät (kiertotalous, paikallinen tuottaminen, pienkuljetukset)	Ruuhkainen Itämeri (uusi turvallisuuspoliittinen tilanne, ilmasto-pakolaisuus)	Matkailu keskittyy Itämeren suuriin kaupunkeihin (risteilymatkailu lisääntyy, kulttuuri kiinnostaa)	Ekologinen jalanjälki ohjaa kulutusta (tuotetaan ja kulutetaan lähellä, uudet teknologiset ratkaisut)	Maltillinen energiamurros (merituulivoimaa yritysten ehdoilla, ei tukea verkkoliityntään, vähäiset puistot rannan tuntumassa)	Tehoton ympäristöpolitiikka (suuren mittakaavan merituulivoimahankkeita ei kyetä käynnistämään)	Merialueen tila paranee (kuormitusta onnistutaan vähentämään ja meri toipuu)	Radikaali muutos (rankkasateita, tulvia, vuodenaikojen väliset suuret vaihtelut)	Vapaa-ajan kalastuksen kukoistus ja vesiviljelyn tiukka ohjaus (Silakan uusi tuleminen ruokakalana, kalan viljelyä maalla kiertovesilaitoksissa)	Saariston suosio kasvaa (työelämän murros, monipaikkainen asuminen, ihmiset hakeutuvat puhtaaseen luonnon äärelle)

SKENAARIO 1: JUONENKUVAUS

Tanssia suuryritysten kanssa

Sähköistyneiden ja kaupungistuneiden yhteiskuntien paineet kasvavat

2019 – 2025

- Maiden välinen kasvava kilpailu ajaa Euroopan **keventämään elinkeinoihin kohdistuvaa sääntelyä**. Myös Suomessa ryhdytään sääntelynpurkutalkoisiin yritysmönteisen ilmapiirin vahvistuessa.
- Kaupungistumisen tahti kiihtyy entisestään ja Itämeren alueen **suurkaupungit**, kuten Pietari, Tukholma ja Helsinki **kasvavat hallitsemattomasti**. Kaupunkien hulevedet ja roskaaminen (ml. mikromuovit, uudet kemikaalit) lisääntyvät.
- Kiina lisää investointejaan eurooppalaisiin infrastruktuurihankkeisiin. **Helsinki-Tallinna junatunnelin** rakentaminen aloitetaan kiinalaisen rahoituksen turvin. Suunnitellut keinotekoiset saaret saavat myös rakennusluvan.
- Yhteiskunnan sähköistyessä **energian kysyntä kasvaa** Itämeren alueella (esim. 5G-verkko, liikenne, älykaupungit) ja suuria tuotantolaitoksia suositaan. Myös **Koillisväylän datakaapeli** Barentsinmereltä Aasiaan valmistuu.
- Merimineraalien (telluuri, koboltti, mangaani, fosfori) hyödyntäminen lisääntyy ja paine **merenalaisen kaivostoiminnan kehittämiseen** lisääntyy. Suuryritykset investoivat Suomeen myös **merenalaisiin datakeskuksiin**.
- Yritysten ja kaupunkien intressit ohjaavat kehitystä valtiovaltaa yhä enemmän ja **yhteisen poliittisen tahtotilan löytäminen on vaikeaa**. Kansalaiset vierastavat ilmastonmuutoksen hillintään tarkoitettuja ohjauskeinoja eikä yhteiskunnan päästöjä saada vähennettyä riittävästi.
- Ilmastonmuutoksen aiheuttamat **sään ääri-ilmiöt**, kuten rankkasateet ja rannikkoalueiden tulvat voimistuvat Itämeren alueella. Asenteet meriympäristön suojelua kohtaan ovat **välinpitämättömät** ja yhteistyö maiden välillä poukkoilevaa.
- Sääntelyn keventyessä myös **suuria vesiviljelylaitoksia** kaavaillaan erityisesti pohjoisille merialueille.

Suuryritysten intressit ohjaavat ja poliittinen päätöksenteko hankaloituu

2025 – 2035

- Yhteiskunnallinen keskustelu painottuu talouskasvun edistämiseen ja EU:n **ympäristöpolitiikka osoittautuu tehottomaksi** kehityksen ollessa hyvin yritys- ja teknologiavetoista. Globaalien ilmastositomusten toteutus takkuaa.
- Erittäin **suuria meritulivoimapaistoja** rakennetaan avomerelle erityisesti globaalien suuryritysten toimesta melko sääntelemättömästi.
- Helsingin ja Tallinnan välinen **tunneli avataan matkustaja- ja rahtiliikenteelle**, mikä lisää merkittävästi kaupunkien välistä työmatkaliikennettä. Myös **Rail Baltica-yhteys** Varsova Tallinnaan valmistuu.
- Satamia yhdistetään** ja osa siirtyy ulkomaiseen omistukseen.
- Yhteisen maahanmuuttopolitiikan uupuminen EU-tasolla johtaa **hallitsemattomaan pakolaiskriisiin**, mikä kasvattaa myös Itämeren yli meriteitse tulevia matkustajavirtoja.
- Myös saksalaisturisteja siirtyy helteisen Välimeren sijasta Itämeren helposti saavutettaviin matkakohteisiin ja **risteilymatkailu Itämerellä kasvaa** voimakkaasti.
- Merimineraalien kasvava kysyntä johtaa **kaivannaisalan laajentumiseen Itämerelle** (esim. akuteknologia, lääketieteellisyys), erityisesti Saaristomeren alueelle.
- Kuormitus Itämerellä lisääntyy** merkittävästi kasvavan laivaliikenteen ja vesirakentamisen vuoksi, mikä näkyy esimerkiksi vieraslajien lisääntymisenä. Lisääntyneet sateet ja valumavedet **vähentävät Itämeren suolapitoisuutta** ja ravinnekuormitus kasvaa.
- Huono veden laatu ja voimakkaat myrskyt **hidastavat vesiviljelyn kehitystä** ja meren lämpeneminen siirtää kalankasvatuksen painopistettä pohjoiseen. Kaupallinen **ruokakalastus vähenee** merkittävästi ja rehukalan pyynti lisääntyy entisestään.

Raaka-aineita ja päästötöntä energiaa hankitaan merestä markkinoiden ehdoilla

2035 – 2050

- Ihmisten turhautuessa sääntelyn voimattomuuteen yksilöiden ja pienten ryhmien ajama **ympäristöradikalismi** vahvistuu. **Suuret yritykset ja kaupungit** ottavat vahvempaa roolia ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.
- Saastunutta ja ruuhkaista Itämerta** hyödynnetään pitkälti päästöttömän energian ja teollisuuden raaka-aineiden lähteenä digitalisoituneille yhteiskunnille.
- Meriluonnon monimuotoisuuden säilyttäminen jää ilmastopäästöjen minimoinnin jalkoihin** ja luonnonsuojelualueet vähenevät.
- Suuryritykset kehittävät entistä enemmän **yksityisiä energiantuotannon ratkaisuja ja logistisia verkostoja**. Myös autonominen rahtiliikenne lisääntyy Itämerellä ja uusia etäohjauskeskuksia perustetaan.
- Jääpeitteen sulaessa **liikennöinti myös Jäämerellä kasvaa** tasaisesti ja Koillisväylän logistinen merkitys korostuu (Kiinan intressit, jäämeren rata).
- Yritysten **yksityiset merialueet yleistyvät** (esim. merenalaiset datakeskukset, autonomisten alusten testialueet), mikä vaikuttaa mm. kulttuuriperinnön säilymiseen.
- Meriympäristön huono tila ja alueiden yksityistäminen **vähentää luonto- ja kulttuurimatkailua** huomattavasti. Kasvanut turismi tuo elinvoimaa suurimmille kaupungeille, mutta saariston infrastruktuuri ja palvelut heikkenevät.
- Itämeren ekosysteemi muuttuu merkittävästi ja monet avainlajit, kuten rakkolevä katoavat. Itämeri muuntautuu **lämpimäksi ja rehevöityneeksi makean veden altaaksi**.
- Elintarvikkeeksi tuotetun **kotimaisen kalan kysyntä laskee** ja Suomessa syödään lähes täysin ulkomaista tuontikalaa.

SKENAARIO 2: JUONENKUVAUS

Kannattavasti ympäristön ehdoilla

Ympäristövaikutukset nousevat politiikan keskiöön ja kiertotalouteen investoidaan

2019 – 2025

Suojelutoimet ja teknologiakehitys edistävät Itämeren tilan parantumista

2025 – 2035

Hajautettu asuminen, tuotanto ja matkailu lisäävät paineita saaristossa

2035 – 2050

- **Ilmastoahdistus ja huoli ympäristön tilasta kasvaa** ja yhä useampi yksilö on halukas pienentämään hiilijalanjälkeään. Ilmastokysymykset nousevat myös poliittisen keskustelun keskiöön ja regulaatio lisääntyy.
- **Puhtaat energian tuotantomuodot** halpenevat entisestään ja uusiutuvaa energiaa edistetään myös vahvan ympäristöpolitiikan keinoin.
- Valtio ottaa käyttöön **merituulivoiman verkko-liityntään** (vrt. Tanska). Myös sähköisen liikenteen kehitystä (ml. infrastruktuuri) tuetaan vahvasti.
- Kuluttajien kysyntä ympäristöystävällisille ratkaisuille ohjaa vahvasti myös **yrityksiä tarjoamaan kestäviä ratkaisuja**. Erilaiset yhteisöt, alueet, järjestöt ja yritykset aktivoituvat luonnonsuojeluun (ml. Itämeri).
- Henkilökohtaisia ruokailutottumuksia onnistutaan muuttamaan ja **kotimaisen luonnonkalan kysyntä kasvaa** myös lihan verotuksen kiristyessä. Kulutuksen kompensoinnista tulee yhä yleisempi toimintatapa myös Itämeren suojelun näkökulmasta.
- **Itämeren heikko tila nousee entistä enemmän keskusteluun** sinileväkukintojen voimistuessa ja helteisten kesien yleistyessä. Tietoisuutta meren tilasta lisää myös merkittävä öljy- tai kemikaalionnettomuus.
- **Investoinnit bio- ja kiertotalouden sekä cleantechin** tutkimus- ja kehitystoimintaan lisääntyvät merkittävästi. Resurssi-tehokkuuden korostuessa paikallinen tuotanto (esim. 3D-tulostus) yleistyy ja uusia innovaatioita syntyy haitallisten materiaalien korvaamiseen.
- Lentomatkailun verotuksen kiristyessä ja talouskasvun hidastuessa **kaukomatkailu menettää suosiotaan** ja kotimaisia matkailukohteita kehitetään laajasti.

- **Itämeren tila nähdään kansainvälisenä ympäristöongelmana** ja puhtaan meren kokonaishyödyt tunnustetaan valtaosassa Itämeren maita. **Suojelutoimia** edistetään huomattavasti ja yhteisiä seurantamenetelmiä rakennetaan.
- **Monet Itämeren maat**, kuten Tanska, Ruotsi ja Suomi **onnistuvat saavuttamaan hiileneutraaliuden** jo 2030-luvulla päästöttömän energiantuotannon merkittävän lisäämisen ja radikaalin kuluttajakäyttäytymisen muutoksen myötä.
- **Energiantuotanto hajautuu** varastointiteknologian kehittyessä ja parantunut varastointikyky lisää myös tuulivoiman kysyntää.
- Merituulivoimalle suotuisan investointiympäristön ja (turbiini)teknologiakehityksen myötä merituulivoiman kannattavuus parantuu merkittävästi ja **useita uusia tuulivoimapaistoja rakennetaan avomerelle**. Myös kelluvia tuuli- ja aurinkovoimaloita kehitetään.
- Merituulivoiman lisääntyessä merkittävästi sähkön hinta alenee ja (meri)**liikenne sähköistyy**. Liikenteen sähköistymiskehitys ulottuu myös vesille ja saariston vierasvenesatamissa voi ladata **sähkövenettä**.
- Myös **pienkuljetusten määrä lisääntyy** huomattavasti, mikä siirtää kuormitusta mereltä ilmaan ja parantaa myös saariston saavutettavuutta ja palveluja. Lähimatkailun suosio kasvaa.
- Uudet asumisen trendit sekä muuttunut työelämä **lisäävät saariston suosiota myös asuinpaikkana**.
- Luonnon kalakannat elinvoimaistuvat ja **ammatti- ja vapaa-ajan kalastus lisääntyy**. Luonnonkalan lisääntynyt kalastus poistaa Itämerestä sinne jo päätyneitä ravinteita.
- Tiukka ympäristösääntely rajoittaa laajan mittakaavan vesiviljelyn lisääntymistä merellä ja **suljetun vesikierron kalankasvatus yleistyy** energian saatavuuden parantuessa.

- **Maatalouden ravinnekuormitukset ja muu kuormittava toiminta maalla vähenee** (ml. muuttuvat ruokatottumukset, vesien puhdistuksen tehostaminen, kiertotalouden ratkaisut), ja Itämeren rehevöityminen saadaan hallintaan.
- **Teollisuuden haitallisia ympäristövaikutuksia saadaan merkittävästi pienennettyä** lisääntyneen sääntelyn, paikallisen tuotannon ja kiertotalouden liiketoimintamallien käyttöönotolla. **Suojelualueita** on laajennettu ja ympäristövaatimuksia tiukennettu merkittävästi.
- **Meriympäristön hyvän tilan ylläpitäminen ohjaa toimintojen kehittämistä** (vrt. perustetut keskuspuhdistamot ja keskittyneet satamatoiminnot). Ympäristölle haitalliset merenpohjaa koskevat toiminnot on keskitetty taajamien lähelle sekä väyliin varteen.
- Uusiutuvia energianlähteitä (ml. aurinko, maalämpö, aaltoenergia) käytetään laajamittaisesti ja **merituulivoiman kustannuskilpailukyky** ajaa ydinvoiman ohi. Energian varastointiteknologian kehittymisen myötä tuulivoimapaistoja käytetään myös energian varastointiin.
- Asumiseen, virkistykseen, liikkumiseen ja ruokaan liittyvät **elintavat ja kulutustottumukset ovat muuttuneet** perusteellisesti. Jakamistalous, digitaaliset alustat ja yhteiskäyttö leimaavat arkea.
- **Monipaikkainen asuminen** (ml. kaksoiskuntalaisuus) on yleistynyt huomattavasti ja saaristossa on palvelutarjontaa ja asutusta ympärivuotisesti.
- Parantunut infrastruktuuri mahdollistaa myös **työliikenteen saaristosta käsin** (vrt. Tukholma) ja päästötön matkustaja- ja pienliikenne lisääntyy. Osittain hallitsematon **matkailun aiheuttama kuormitus** lisääntyy erityisesti saaristossa.
- Kalaa kasvatetaan pääosin **kiertovesilaitoksissa** maalla.

SKENAARIO 3: JUONENKUVAUS

Rajoitusten ja jännitteiden Itämeri

Geopoliittiset jännitteet kasvavat ja yhteistyö Venäjän kanssa hankaloituu

2019 – 2025

- USA:n Kiinan ja Venäjän välinen **kauppasota eskaloituu**, tuontitulleja korotetaan ja toimituksia evätään. Geopoliittiset jännitteet kasvavat, mikä hidastaa talouskehitystä myös Euroopassa.
- **Vastakkainasettelu voimistuu**. Länsimaat tuovat esiin mm. Kiinan epäreilua kilpailua ja alueet joutuvat entistä enemmän valitsemaan mihin poliittiseen leiriin identifioivat itsensä.
- **Resurssiprotektionismi** lisääntyy, mikä lisää epävarmuutta energian ja mineraalien saatavuudesta.
- Ulkopoliittisten jännitteiden kiristyessä **EU:n sisäinen yhteistyö** tiivistyy alueen huoltovarmuuden turvaamiseksi ja integraatio EU-maiden kesken lisääntyy.
- Turvallisuuspoliittisen tilanteen heikentyessä myös **Itämeri-yhteistyö Venäjän kanssa** hankaloituu (ml. ympäristöyhteistyöhankkeiden toteutus).
- **Kohtalokas sään ääri-ilmiö** herättelee ilmastopoliittisiin toimiin Euroopassa ja **EU tiukentaa ympäristöpolitiikkaansa** tuntuvasti. Esimerkiksi mikromuovit kielletään EU-alueella.
- EU:n ympäristöpolitiikan kiristyessä myös **lihalle säädetään korkeampia veroja** ja kala- ja kasvipöytäruokavaliio yleisty huomattavasti. **Vesipuidedirektiiviä** tulkitaan laajemmin kestäväen kehityksen näkökulmasta huomioiden myös sosiaalisen ja taloudellisen kestävyuden näkökulmat.
- Kestäviä kohteita etsivät sijoittajat **investoivat merkittävästi vesiviljelyyn** ja suuria avomerilaitoksia rakennetaan kasvavissa määrin erityisesti Pohjanlahdella.
- Kansalaisten **turvallisuuden tunne heikentyy** kasvaneiden jännitteiden ja informaatiovaikuttamisen vuoksi. Lähimatkailusta ja -virikisyydestä tulee trendi.

Omavaraisuuden ja huoltovarmuuden edistäminen ajaa EU:n kehittämistä

2025 – 2035

- Suurvaltojen välinen geopoliittinen hybridivaikuttaminen lisääntyy ja myös **sotilaalliset jännitteet Itämeren alueella** kasvavat. Jännitteiden myötä merialueita varataan kasvavissa määrin puolustusvoimien käyttöön.
- Itämeren merialue joutuu enenevässä määrin strategiseksi pelikentäksi ja **logististen reittien strateginen merkitys** korostuu. Turvalliset kasvukäytävät korostuvat (ml. Turku-Ahvenanmaa-Tukholma) ja länsirannikon satamat vahvistuvat.
- Kriisiytyneen ulkopolitiikan vuoksi energiaomavaraisuus Euroopan tasolla korostuu entisestään ja EU:lle muodostetaan **yhteinen energiaunioni**. Energiaturvallisuutta lisätään ja vähähiiliseen talouteen siirtymiseen ohjataan voimakkaasti.
- **Uutta energiainfrastruktuuria** rakennetaan Itämerelle (merikaapelit). Merituulivoimaa tuetaan ja siirtokaapeleita rakennetaan merituulivoimapaistojen yhteyteen.
- EU:n lisääntyvä ympäristösääntely keskittyy **ilmastotavoitteiden saavuttamiseen** ja meriluonnon monimuotoisuus ja hyvä tila jää vähemmälle huomiolle.
- **Vesistökuormitusta aletaan ohjata osana ruokapolitiikkaa** ruoantuotannon kokonaiskuormituksen näkökulmasta. Vero-ohjauksen lisäksi **kuormituskiintiöt** jaetaan/ostetaan maatalouden ja kalatalouden välillä valuma-alueiden sisällä.
- Kalastusmahdollisuudet heikentyvät erityisesti Suomenlahden alueella ja kalan vienti Venäjälle vähenee.
- **Kalan avomerikasvatus lisääntyy** maailmalla tuotantomenetelmien ja tuotannon kilpailukykyisyyden kehityksessä. Pyrkimykset omavaraisuuteen proteiinin tuotannossa, kasvukauden piteneminen sekä veden tilan parantuminen tiukentuvan sääntelyn myötä lisäävät vesiviljelyä ja **tuotanto moninkertaistuu**.

Pyrkimykset ruuantuotannon omavaraisuuteen lisäävät sinisen biotalouden kasvua

2035 – 2050

- Poliittisesti ja taloudellisesti epävarmassa maailmantilanteessa, **EU keskittyy sisämarkkinoiden** ja hybridi-puolustuksen vahvistamiseen. **Kelluvat asevarikot** yleistyvät kansainvälisillä merialueilla.
- **Eurooppa kaupungistuu** edelleen ikääntyvän väestön siirtyessä lähimpiin kaupunkeihin. Myös Suomessa väki pakkautuu kaupunkeihin ja suurimmat rannikkokaupungit säilyttävät elinvoimansa.
- EU ja Pohjoismaat pyrkivät entistä vahvemmin **omavaraisuuteen energian- ja ruuantuotannossa**.
- **Hiilineutraalius**, eli hiilidioksidipäästöjen ja nielujen tasapaino saavutetaan aktiivisen ilmastopoliittikan ansiosta monissa Itämeren maissa **vuoteen 2050** mennessä.
- **Veden lämpötilan nousussa** ilmastomuutoksen myötä Itämeri on avoin lähes koko talven, mikä lisää kalankasvatusta merellä.
- **Kotimaisen kalan käyttö sekä siitä syntyvien sivuvirtojen hyödyntäminen** ja jalostus (esim. bioöljy) lisääntyy merkittävästi. Myös erilaiset sinisen biotalouden innovaatiot lisäävät Itämeren raaka-aineiden kysyntää (esim. kosmetiikka ja lääketiede).
- Sateisuuden lisääntyminen, heikko ympäristöyhteistyö ja rakennekuormitus **rehevöittää Itämerta edelleen**. Mereen on kertynyt yhä enemmän muovirooskaa, kemikaalijäämiä ja ympäristömyrkköjä. Kasvi- ja eläinlajisto on yksipuolistunut.
- **Matkailu vähentyy** ja suuntautuu turvalliselle ja rauhalliselle Perämerelle. Matkailusta tulee harvojen varakkaiden luksusta ja **merimaisemasta etuoikeus**. Monet kulttuuriperintökohteet ovat puolustusvoimien hallussa.

Vaikutusten arviointi

<https://meriskenaariot.info/merialuesuunnitelma/vaikutusten-arviointi-ja-seuranta/>

Merialuesuunnitelmalla on välillisiä ohjausvaikutuksia; aluesuunnittelun työkaluna se tukee maakuntakaavoitusta ja aluekehitystä tuottamalla tietoa merellisten toimialojen ja meriympäristön mahdollisuuksista ja reunaehdoista.

Suunnitelman vaikuttavuus syntyy suunnitteluprosessin myötä, eli sidosryhmien yhteisymmärryksen, sekä suunnitelmaan sitoutumisen ja sitä kohtaan koetun omistajuuden kautta. Merialuesuunnitelman vaikuttavuus syntyy myös kytköksestä kansallisiin, alueellisiin ja sektorikohtaisiin politiikkalinjauksiin sekä strategioihin, sekä maakuntaohjelmien ja niiden toteuttamisen, maakuntakaavoituksen, aluekehityshankkeiden sekä luonnonvarasuunnitelmien ja merialueen muiden hoito- ja käyttösuunnitelmien tavoitteiden tukemisesta.

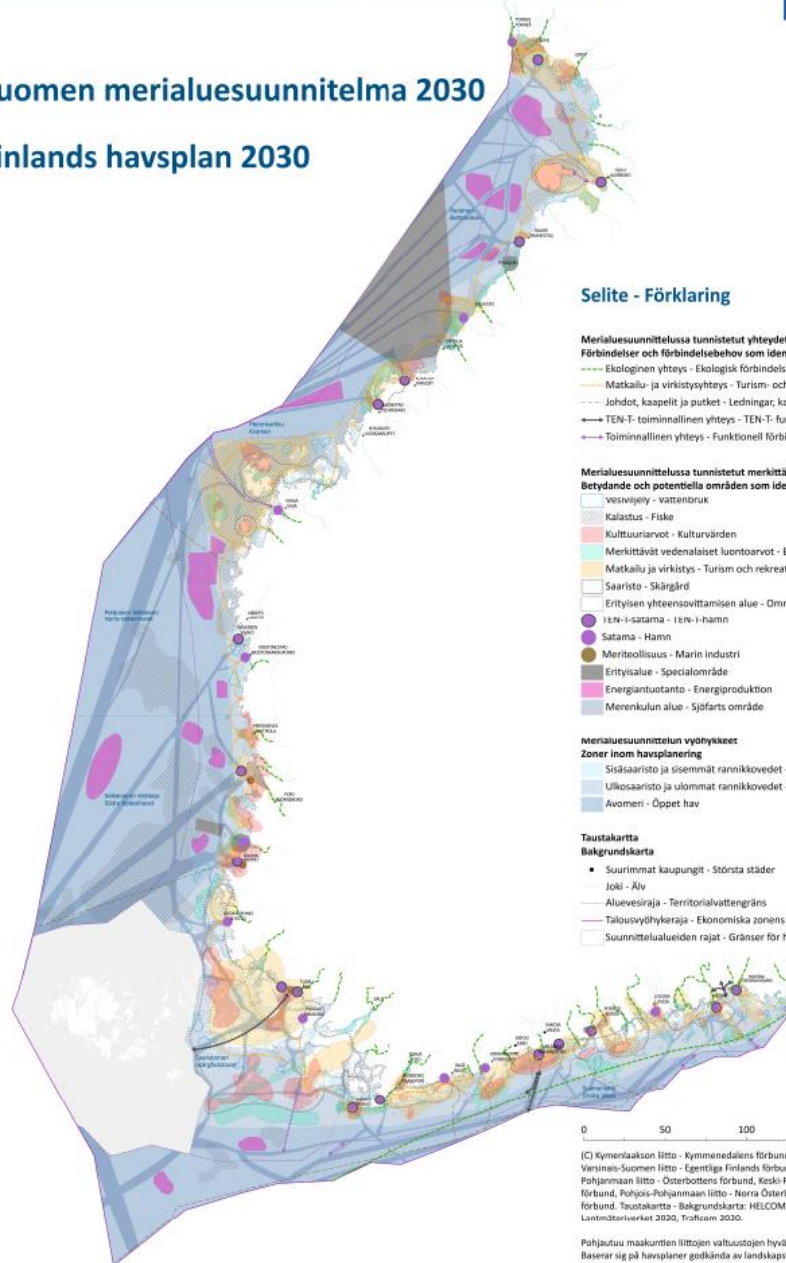
Merialuesuunnitelman vaikutustenarvioinnin tulokset on koottu [raporttiin](#), jonka voi ladata merialuesuunnittelun verkkosivuilta.

Suomen merialuesuunnitelma 2030

Finlands havsplan 2030

Selite - Förklaring

- Merialuesuunnittelussa tunnistetut yhteydet ja yhteystarpeet**
Förbindelser och förbindelsebehov som identifierats i havsplanering
- Ekologinen yhteys - Ekologisk förbindelse
 - Matkailu- ja virkistysyhteys - Turism- och rekreatjonsförbindelse
 - Johdot, kaapelit ja putket - Ledningar, kablar och rör
 - TEN-T-toiminnallinen yhteys - TEN-T-funktionell förbindelse
 - Toiminnallinen yhteys - Funktionell förbindelse

- Merialuesuunnittelussa tunnistetut merkittävät ja potentiaaliset alueet**
Betydande och potentiella områden som identifierats i havsplanering
- vesiväily - vattenbruk
 - Kalastus - Fiske
 - Kulttuuriarvot - Kulturvården
 - Merkittävät vedenalaiset luontoarvot - Betydande naturvärden under vatten
 - Matkailu ja virkistys - Turism och rekreation
 - Saaristo - Skärgård
 - Erityisen yhteensovittamisen alue - Område för särskild samordning
 - TEN-I-satama - TEN-I-hamn
 - Satama - Hamn
 - Meriteollisuus - Marin industri
 - Eritysalue - Specialområde
 - Energiantuotanto - Energiproduktion
 - Merenkulun alue - Sjöfarts område

- Merialuesuunnitelun vyöhykkeet**
Zoner inom havsplanering
- Sisäsaaristo ja sisemät rannikovedet - Inre skärgård och inre kustvatten
 - Ulkoisaaristo ja ulommat rannikovedet - Yttre skärgård och yttre kustvatten
 - Avomeri - Öppet hav

- Taustakartta**
Bakgrundskarta
- Suurimmat kaupungit - Största städer
 - Joki - Älv
 - Aluevesiraja - Territoriaalvattengräns
 - Taloustyöhyeraja - Ekonomiska zonen gräns
 - Suunnittelualueiden rajat - Gränser för havsplaneringsområden

0 50 100 200 Km ↑

(C) Kymenlaakson liitto - Kymmenedalens förbund, Uudenmaan liitto - Nylands förbund, Varsinais-Suomen liitto - Egentliga Finlands förbund, Satamakuntaliitto - Satamakuntaförbund, Pohjanmaa-Suomen liitto - Österbottens förbund, Keski-Pohjanmaan liitto - Mellerta Österbottens förbund, Pohjois-Pohjanmaan liitto - Norra Österbottens förbund ja Lapin liitto - Lapplands förbund. Taustakartta - Bakgrundskarta: MELCOM 2019. Maa- ja metsätalouden ministeriö - Lantbruksministeriet 2020, Traficom 2020.

Pohjaus: maakuntien liittojen valtuustojen hyväksymän merialuesuunnitelmin. Baseras sig på havsplaner godkända av landskapsförbundens fullmäktigen.

Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan merialuesuunnitelma 2030

Havsplan 2030 för Skärgårdshavet och södra Bottenhavet

Selite - Förklaring

Merialuesuunnittelun vyöhykkeet - Zoner inom havsplaneringen

- Sisäsaaristo ja sisemmät rannikkovedet - Inre skärgård och inre kustvatten
- Ulkosaaristo ja ulommat rannikkovedet - Yttre skärgård och yttre kustvatten
- Avomeri - Öppet hav

Merialuesuunnittelussa tunnistetut merkittävät ja potentiaaliset alueet - Betydande och potentiella områden som identifierats i havsplaneringen

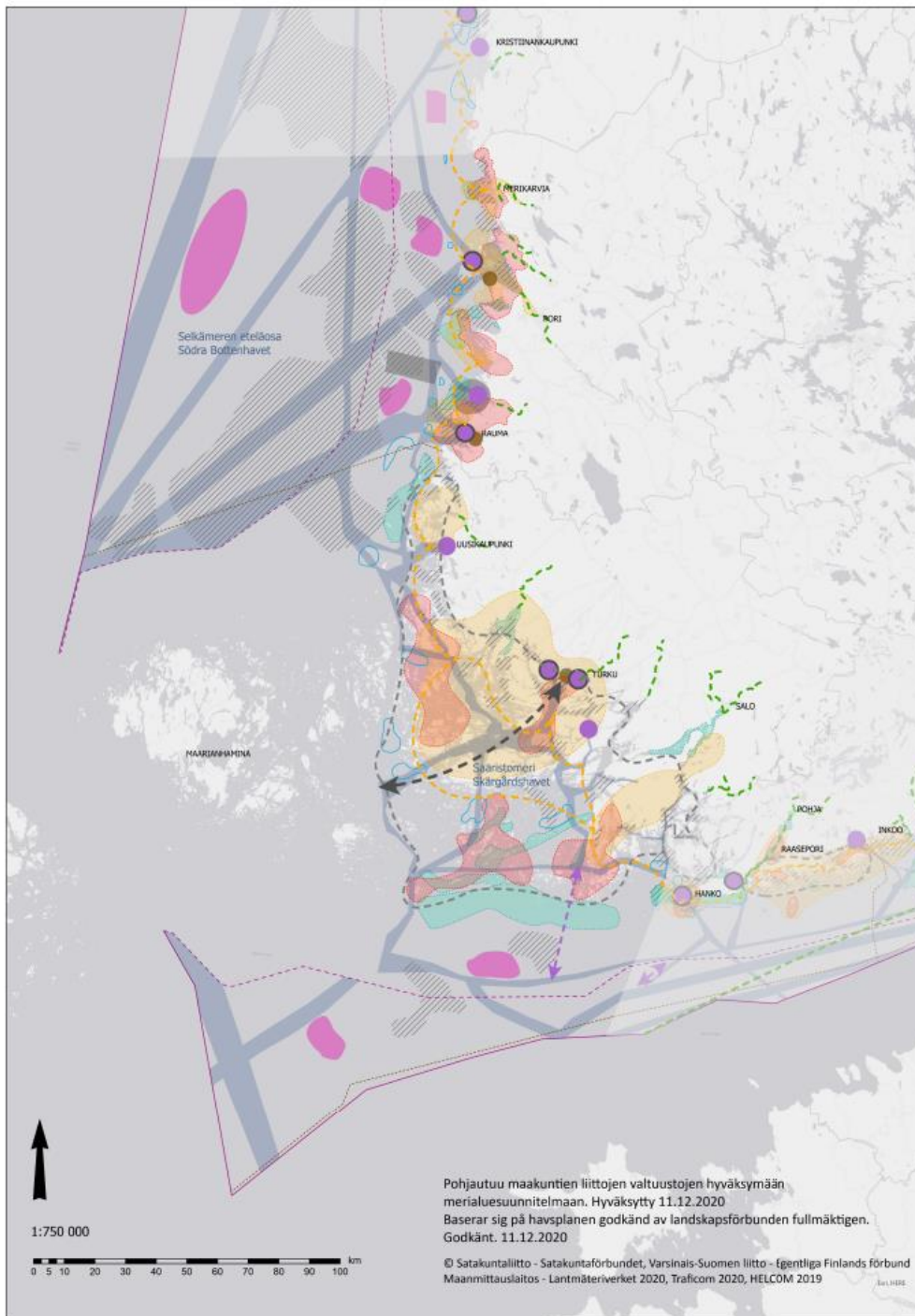
- Saaristo - Skärgård
- Satama - Hamn
- TEN-T-satama - TEN-T-hamn
- Meriteollisuus - Marin industri
- Vesiviljely - Vattenbruk
- Kalastus - Fiske
- Energiantuotanto - Energiproduktion
- Merenkulun alue - Sjöfartsområde
- Matkailu ja virkistys - Turism och rekreation
- Kulttuuriarvot - Kulturvärden
- Merkittävät vedenalaiset luontoarvot - Betydande naturvärden under vatten
- Erityisalue - Specialområde

Merialuesuunnittelussa tunnistetut yhteydet ja yhteystarpeet - Förbindelser och förbindelsebehov som identifierats i havsplaneringen

- Ekologinen yhteys - Ekologisk förbindelse
- Johdot, kaapelit ja putket - Ledningar, kablar och rör
- Matkailu- ja virkistysyhteys - Turism- och rekreatiionsförbindelse
- TEN-T-toiminnallinen yhteys - TEN-T-funktionell förbindelse
- Toiminnallinen yhteys - Funktionell förbindelse

Tausta-aineistot - Bakgrundsmaterial

- Talousvyöhykeraja - Ekonomiska zonen gräns
- Aluevesiraja - Territorialvattengräns

Merkinnot

merialuesuunnitelmasa

[vm0 \(meriskenaariot.info\)](http://vm0.meriskenaariot.info)

- Merkinnoilla osoitetaan yleispiirteisesti nykyisiä merkittäviä ja suunnitteluprosessin aikana tunnistettuja tulevia potentiaalisia alueita merialueen eri käyttömuotojen tarpeisiin.
- Toimintojen sijoittuminen potentiaalisille alueille edellyttää tarkempaa suunnittelua.
- Kaikkia toimintoja suunniteltaessa ja kehitettäessä on tärkeää ottaa huomioon meriympäristön hyvän tilan tavoite.
- Merkinnot voivat olla muiden merkintöjen kanssa päällekkäisiä.
- Merkinnot eivät poissulje toimintoja muilta alueilta.

Merialuesuunnittelun vyöhykkeet - Zoner inom

havsplaneringen

- Sisäsaaristo ja sisemmät rannikkovedet - Inre skärgård och inre kustvatten
- Ulkosaaristo ja ulommat rannikkovedet - Yttre skärgård och yttre kustvatten
- Avomeri - Öppet hav

Merialuesuunnittelussa tunnistetut merkittävät ja potentiaaliset alueet - Betydande och potentiella områden som identifierats i havsplaneringen

- Saaristo - Skärgård
- Satama - Hamn
- TEN-T-satama - TEN-T-hamn
- Meriteollisuus - Marin industri
- Vesiviljely - Vattenbruk
- Kalastus - Fiske
- Energiantuotanto - Energiproduktion
- Merenkulun alue - Sjöfartsområde
- Matkailu ja virkistys - Turism och rekreation
- Kulttuuriarvot - Kulturvärden
- Merkittävät vedenalaiset luontoarvot - Betydande naturvärden under vatten
- Erityisalue - Specialområde

Merialuesuunnittelussa tunnistetut yhteydet ja yhteystarpeet - Förbindelser och förbindelsebehov som identifierats i havsplaneringen

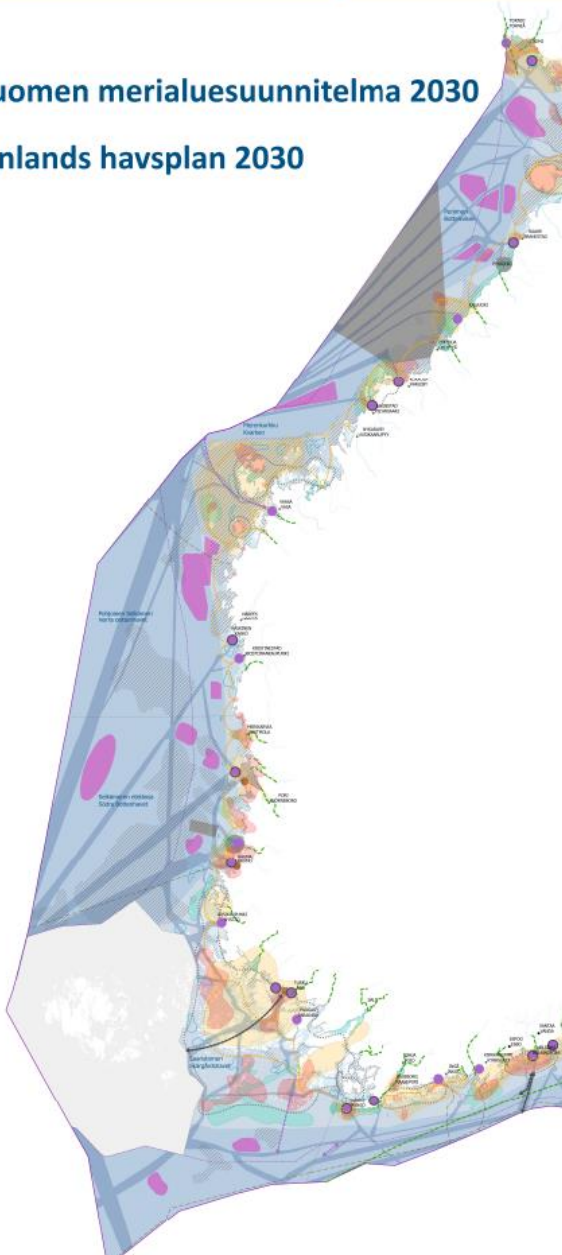
- Ekologinen yhteys - Ekologisk förbindelse
- Johdot, kaapelit ja putket - Ledningar, kablar och rör
- Matkailu- ja virkistysyhteys - Turism- och rekreationsförbindelse
- TEN-T- toiminnallinen yhteys - TEN-T-funktionell förbindelse
- Toiminnallinen yhteys - Funktionell förbindelse

Tausta-aineistot - Bakgrundsmaterial

- Talousvyöhykeraja - Ekonomiska zonens gräns
- Aluevesiraja - Territorialvattengräns

Suomen merialuesuunnitelma 2030

Finlands havsplan 2030

Selite - Förklaring

Merialuesuunnittelussa tunnistetut yhteydet ja yhteystarpeet
Förbindelser och förbindelsebehov som identifierats i havsplanering

- Ekologinen yhteys - Ekologisk förbindelse
- Matkailu- ja virkistysyhteys - Turism- och rekreationsförbindelse
- Johdot, kaapelit ja putket - Ledningar, kablar och rör
- TEN-T-toiminnallinen yhteys - TEN-T-funktionell förbindelse
- Toiminnallinen yhteys - Funktionell förbindelse

Merialuesuunnittelussa tunnistetut merkittävät ja potentiaaliset alueet
Betydande och potentiella områden som identifierats i havsplanering

- Vesiviejä - vattenoruk
- Kalastus - Fiske
- Kulttuuriarvot - Kulturvärden
- Merkittävät vedenalaiset luontoarvot - Betydande naturvärden under vatten
- Matkailu ja virkistys - Turism och rekreation
- Saaristo - Skärgård
- Erittymen yhteensovittamisen alue - Område för särskild samordning
- IEU-i-satama - IEU-i-hamn
- Satama - Hamn
- Meriteollisuus - Marin industri
- Eritysisalue - Specialområde
- Energiantuotanto - Energiproduktion
- Merenkulun alue - Sjöfarts område

Merialuesuunnittelun vyöhykkeet
Zoner inom havsplanering

- Sisäsaaristo ja sisemmat rannikkovedet - Inre skärgård och inre kustvatten
- Ulkosaaristo ja ulommat rannikkovedet - Yttre skärgård och yttre kustvatten
- Avomeri - Öppet hav

Taustakartta
Bakgrundskarta

- Suurimmat kaupungit - Största städer
- Joki - Älv
- Aluevesiraja - Territoriaalvattengräs
- Talousvyöhykeraja - Ekonomiska zonsgräs
- Suunnittelualueiden rajat - Gränser för havsplaneringsområden

(C) Kymenlaaksen liitto - Kymmenedalens förbund, Uudenmaan liitto - Nylands förbund, Varsinais-Suomen liitto - Egentliga Finlands förbund, Satakuntaliitto - Satakuntaförbund, Pohjanmaan liitto - Österbottens förbund, Keski-Pohjanmaan liitto - Mellerta Österbottens förbund, Pohjois-Pohjanmaan liitto - Norra Österbottens förbund ja Lapin liitto - Lapplands förbund. Taustakartta - Bakgrundskarta: HELCOM 2019. Maanmittauslaitos - Lantmäteriverket 2020, Traficom 2020.

Pohjattu maakuntien liittojen valtuustojen hyväksymiin merialuesuunnitelmiin. Baserar sig på havsplaner godkända av landskapsförbundens fullmäktigen.

Huoltovarmuus ja maanpuolustus:

Energiantuotanto

Johdot, kaapelit ja putket

Vesiviljely

Kalastus

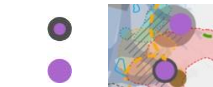
Merkittävät vedenalaiset luontoarvot

Ekologinen yhteys

TEN-T-satama ja satama

Meriteollisuus

TEN-T-toiminnallinen yhteys ja toiminnallinen yhteys

Merenkulun alue

Eritysisalue

LÄHTÖKOHTANA MERIYMPÄRISTÖN HYVÄ TILA

– MERIYMPÄRISTÖN TILA +

SININEN TALOUS JA KASVU

TOIMIVAT EKOSYSTEEMIPALVELUT

PUHDAS MERI

KANSALLISET TAVOITTEET
KANSAINVÄLISET SITOUMUKSET

LÄHTÖKOHTANA MERIYMPÄRISTÖN HYVÄ TILA ... JA GEOPOLIITTINEN TASAPAINO

– MERIYMPÄRISTÖN TILA +

SININEN TALOUS JA KASVU

GEOPOLIITTINEN TASAPAINO

TOIMIVAT EKOSYSTEEMIPALVELUT

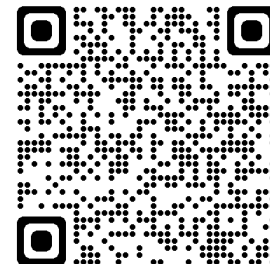
PUHDAS MERI

KANSALLISET TAVOITTEET
KANSAINVÄLISET SITOUMUKSET

MERIALUESUUNNITTELUN JA -SUUNNITELMIEN LUONNE

- **Yleispiirteinen ja strateginen.** Tunnistaa ja tuo näkyviin suuret linjat, ylimaakunnallinen ja kansainvälinen yhteistyö on tärkeää.
- Suunnitelma **ei ole oikeusvaikutteinen** eikä kuulu alueidenkäytön suunnittelujärjestelmään tai kaavahierarkiaan. On kuitenkin aluesuunnittelun työkalu.
- **Välillisesti ohjaava.** Tukee maakuntakaavoitusta ja aluekehitystä tuottamalla tietoa mahdollisuuksista ja reunaehdoista.
- **Vaikuttavuus** syntyy prosessin myötä, **yhteisymmärryksen ja sitoutumisen kautta.**
- **Otaa osaa yhteiskunnalliseen keskusteluun.**
- **Mahdollistava,** ei poissulkeva. Tunnistaa alueiden monikäyttömahdollisuudet.
- **Tunnistaa potentiaalit, intressit, ristiriidat, ja rajoitteet.**
- **Katsoo tulevaisuuteen.**

Suomen Merialuesuunnitelma 2030

MERIALUESUUNNITTELU

<https://meriskenaariot.info/merialuesuunnitelma/>

Tällä sivustolla esitellään **Suomen Merialuesuunnitelma 2030** ja siihen liittyvä tausta- ja selvitysaineisto. Merialuesuunnitelma koostuu viidestä eri osasta, joihin voit tutustua alla olevien linkkien kautta.

MERIALUE-
SUUNNITTELU

Suunnittelun lähtökohdat, ekosysteemilähestymistapa ja prosessikuvaus.

SKENAARIOT

Merialueiden mahdollisia ja vaihtoehtoisia tulevaisuuskuvia vuoteen 2050

VISIOT

Merialueiden kestävän käytön visio 2050 ja toimialakohtaiset tickartat 2030

SUUNNITELMA

Merialuesuunnitelma Suomen kolmelle suunnittelualueelle

VAIKUTUSTEN
ARVIOINTI

Merialuesuunnitelman välillisten vaikutusten arviointi

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
KYMENLAAKSON LIITTO
LAPIN LIITTO
POHJANMAAN LIITTO
POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO
SATAKUNTALIITTO
UUDENMAAN LIITTO
VARSINAIS-SUOMEN LIITTO
YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
AHVENANMAA

www.merialuesuunnittelu.fi

MERIALUESUUNNITTELU
HAVSPLANERING

EUROOPAN MERI- JA
KALATALOUSRAHASTO
EUROPEISKA HAVS- OCH
FISKERIFONDEN

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020